

παρалаίποντες ὡς πασίγνωστα τὰ Ἐλιβερά συμβάντα τοῦ 1822, καὶ τὰ ἔκτοτε γενόμενα.

Πρὸς βοήθειαν τῆς μνήμης ἐπισυνάπτομεν τὴν χρονολογικὴν ἀνακεφαλαίωσιν ταύτην.

Ἡ Χίος κυριεύεται ὑπὸ τοῦ Τσαχᾶ, καὶ πάλιν ἐλευθεροῦται	1093
Καταπορεύεται ὑπὸ τοῦ Δομινίκου Μικέλη	1124
Κρατεῖται ἀλίγους μῆνας ὑπὸ τῶν Βενετῶν	1171
Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων, ὑποτάσσεται καὶ ἡ Χίος εἰς τοὺς Βενετούς	1204
Ἐπανερχεται ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς τοὺς Γραικοὺς, (καὶ πρὸ αὐτῆς ἡ Χίος)	1261
Ὁ Ζαχχαρίας Βενεδέτος διορίζεται ἀρχὸν τῆς Χίου	1298
Οἱ διάδοχοι τοῦ Βενεδέτου διώκονται ἀπὸ τὴν Χίον ὑπὸ τοῦ Ἀνδρονίκου	1329
Οἱ Γενουήσιοι κυριεύουσι τὴν Χίον	1346
Αἱ κῶμαι τῆς Χίου κατακαίονται ὑπὸ τοῦ πλοίου τοῦ Παϊαζήτου	1391
Οἱ Βενετοὶ πολιορκοῦσι τὴν Χίον	1431
Ἡ Χίος κυριεύεται ὑπὸ τοῦ Παύλου Πασσᾶ	1566
Προσβολὴ τῶν Φλωρεντίνων κατὰ τῆς Χίου	1599
Οἱ Βενετοὶ κυριεύουσι τὴν Χίον	1694
Οἱ Βενετοὶ διώκονται ἐκ τῆς Χίου ὑπὸ τῶν Τούρκων	1695
Καταστροφὴ τῆς Χίου	1822

ΠΕΡΙ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ.

Ἡ ΜΕΝ κολακεία δύναται νὰ ὑποληφθῇ, ὅτι εἶναι ὁμιλία ἀτιμος, ἀλλὰ συμφέρουσα πρὸς τὸν κολακεύοντα. Ὁ δὲ κολαξ τοιοῦτος, ὥστε πορευόμενος μετὰ τὸν φίλον του λέγει πρὸς αὐτὸν, Στοχάζεσαι ὅτι σὲ παρατηροῦσιν οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο εἰς κἀνένα ἀπὸ τοὺς πολίτας δὲν γίνεται εἰμὴ εἰς σέ· χθές σὲ ἐπῆνον εἰς τὴν στοᾶν, διότι, ἐνῶ ἐκάθηγο ἐκεῖ ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα, καὶ συνέπεσε λόγος, Ποῖος νὰ ᾔῃ ὁ ἀριστος τῶν πολιτῶν, ὅλοι ἀπὸ σέ ἤρχισαν, καὶ εἰς σέ ἐτελείωσαν· καὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγει. Ὅταν δὲ τύχη νὰ πέσῃ τίποτε βράμμιον εἰς τοῦ φίλου τὸ φόρεμα, ἢ ἄχυρον ἀπὸ τὸν ἄνεμον εἰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, τὸ ἐκβάλλει ὁ κολαξ, καὶ γελᾷσας λέγει, Βλέπεις, ὅτι δύο ἡμέρας δὲν σ' ἐντάμωσα, καὶ ἐγένετο τὸ γένειόν σου ἀπὸ τρίχας λευκάς, ἂν καὶ πρὸς τὴν ἡλικίαν σου ἔχῃς ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὴν τρίχα μελιανὰ. Καὶ ὅταν λέγῃ ὁ φίλος τί, ὁ κολαξ προστάσσει τοὺς ἄλλους νὰ σιωπῶσιν· ὅταν δὲ ἀκούῃ, τὸν ἐπαινεῖ, καὶ ὅταν παύσῃ ὁμιλιῶν, τὸν χειροκροτεῖ, λέγων, Εὖγε! Ἄν δὲ ἀστείθῃ μετὰ τρόπον ἄχαριν, αὐτὸς κυριεύεται ἀπὸ γέλωτα, καὶ ἐμφράττει τὸ στόμα μετὰ τὸ φόρεμά του, ὡς μὴ δυνάμενος τάχα νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸν γέλωτα. Καὶ καθ' ὅδον προστάσσει τοὺς ἀπαντῶντας νὰ σταθῶσιν ἕως οὗ διαβῇ ἐκεῖνος. Ἀγοράζει δὲ καὶ μῆλα καὶ ἀπίδια, καὶ φέρων τὰ διδοεῖ εἰς τὰ παιδιά, βλέποντος ἐκείνου, καὶ ἔπειτα φιλεῖ αὐτὰ, λέγων, Καλοῦ πατρὸς νεώττια (πουλάκια)· καὶ ὅταν ὁ φίλος ἀγοράξῃ, παρόντος ἐκείνου, ὑποδήματα, λέγει ὁ κολαξ, ὅτι τὸ ποδάριον εἶναι συμμετρώτερον τοῦ υποδήματος. Ὅταν δὲ πορεύηται πρὸς τινα φίλον διὰ τὸν ἐπισκεφθῆναι, προτρέχει αὐτὸς, καὶ λέγει, Πρὸς σέ ἐρχεσθε· καὶ ἐπιστρέφων λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐδῶκα τὴν εἰδήσιν· εἴ δὲ εἶναι καλὸς νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ τὰ τῆς γυναικείας ἀγορᾶς χωρὶς ν' ἀναπνεύσῃ. Καὶ ἀπὸ τοὺς συνευωχουμένους πρῶτος ἐπαινεῖ τὸν οἶνον· καὶ καθήμενος πλησίον τοῦ φίλου, λέγει, Πολλὰ ἀνορέκτως τρώγεις· καὶ λαβὼν μερίδα ἐκ τῆς τραπέζης, προσ-

φέρει πρὸς αὐτὸν, λέγων, Τοῦτο εἶναι πολλὰ καλὸν βέβαιον πρὸς τοὺς τὸν ἐρωτᾷ, μήπως κρούει, καὶ ἂν θέλῃ νὰ βάλῃ ἐπάνω του τὸ ἐπανωφόρεμά του, καὶ πρὸς τοὺς τὸν περισκεπάζει. Ταῦτα δὲ λέγων, πλησιάζει καὶ εἰς τὸ ὠτίον του καὶ τοῦ ψιθυρίζει, καὶ ἀτενίζων πρὸς ἐκεῖνον ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς ἄλλους. Εἰς δὲ τὸ θέατρον λαμβάνει ἀπὸ τὸν δούλον τὰ στρώματα, καὶ τὰ ὑποστρώνει αὐτός. Βεβαιώνει δὲ καὶ ὅτι ἡ οἰκία εἶναι μετὰ καλὴν ἀρχιτεκτονικὴν ὑποδομημένη, καὶ ὁ ἀγρὸς καλῶς γεωργημένος, καὶ ἡ εἰκὼν ὁμοία τοῦ πρωτοτύπου· καὶ εἰς ἓνα λόγον, δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ τὸν κολακα, ὅτι καὶ λέγει, καὶ πράττει ὅλα ἐκεῖνα, μετὰ ὅποια στοχάζεται ὅτι θέλει εὐχαριστήσῃν.--ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ.

ΕΞΟΛΟΘΡΕΥΜΟΣ ΤΩΝ ΘΗΡΙΩΝ.

ΠΡΟ τρισχιλίων χρόνων ἀγγελῶδον ἐπλανῶντο τὰ ἀγριώτατα τῶν θηρίων, ὅποια οἱ λέοντες, αἱ ἄρκτοι, αἱ θύαι, οἱ πάνθηρες, οἱ ἐλέφαντες, οἱ ῥινοκέρατες, κτλ. Ἀλλὰ μέρος μὲν διὰ τῆς ἐπιτηδεϊότητος καὶ πανουργίας, μέρος δὲ διὰ τῆς ῥιψοκινδύνου τόλμης, κατάρθωσεν ὁ ἄνθρωπος οὐχὶ μόνον τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν νὰ ὀλιγοστεύσῃ, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ὅλον νὰ συνωδίση εἰς ἀπροσίτους σχεδὸν ἐρήμους. Ὅμοιος δ' ἀπεμάκρυνε βαθυμῶδον καὶ τὰ φοβερά κήτη ἀπὸ τοὺς αἰγιαλοὺς ἔπου συχναίσει. Διὰ τοῦτο πούποτε τῆς Μεσογείου δὲν φαίνονται πλέον φάλαινα, ἐνῶ ἄλλοτε ἠγρεύοντο καὶ εἰς τὸν κόλπον αὐτὸν τῆς Γασκονίας τόσαι, ὥστε οἱ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀλιεῖς κάτοικοι καὶ τοὺς ἀγροὺς περιέφρατον μετὰ τερατώδη αὐτῶν ὄστα.

Αἰτία δὲ τῆς γενικῆς ταύτης φθορᾶς δὲν ὑπῆρξε μόνον τῶν λαῶν ἡ κυνηγεσία, ἀλλὰ συνήργησαν μᾶλλον εἰς τοῦτο καὶ οἱ τῶν θηρίων ἀγῶνες, οἱ ὅποιοι τόσον ἤδυνον τοὺς παλαιοὺς Ῥωμαίους. Τῶνόντι, ἀπίστευτος σχεδὸν φαίνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευμένων εἴτε ἐπὶ δημοσίων ἐορτῶν, εἴτε εἰς τὸ ἀμφιθέατρον. Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μανθάνομεν, ὅτι ὁ μὲν Μέτελλος μετὰ τὴν κατὰ κτησιν τῆς Μακεδονίας ἔφερον εἰς Ῥώμην ὡς 150 ἐλέφαντας, οἵτινες κατετοξέυθησαν ἔπειτα εἰς τὸ ἀμφιθέατρον, ἔπου τοὺς ἔβαλον νὰ μάχωνται· ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ἐορτὴν τελῶν πρὸς τιμὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σωτῆρος, καὶ μιμούμενος τοῦ Διονύσου τὸν Ἰακχον θριάμβον, παρέστησεν ἐλάφους, βουβάλους, στρουθοὺς, ὄρνυγας, καμήλους, πρόβατα τῆς Αἰθιοπίας, λεοπαρδάλεις, πάνθηρας, ἄρκτους, καὶ πολλοὺς ἐλέφαντας.

Οἱ τοιοῦτοι ἀγῶνες, οἱ ὅποιοι καταρχὰς συνεστήθησαν διὰ πολιτικούς σκοποὺς, μετεβλήθησαν ἔπειτα εἰς ἐπίδειξιν ματαίας καὶ γελοιώδους πολυτελείας. Ὁσέον ὁ μὲν Πομπηῖος, ἐγκαινιάζων τὸ θέατρον αὐτοῦ, μετὰ πολλῶν ἄλλων θηρίων ἔδειξεν εἰς τὸν δῆμον 400 πάνθηρας καὶ 500 λέοντας, ὁ δ' Ἀντώνιος περὶ τρεῖς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἔχων λέοντας εἰς τὴν ἀμαζῶν ἐξευγμένους· καὶ ὁ Καῖσαρ αὐτὸς προσέφερε 400 λέοντας, καὶ προσέτετε τεσσαράκοντα ἐλέφαντας συναθροίσας ἐβαλεν αὐτοὺς εἰς μάχην πρῶτον μετὰ πεζοὺς, ἔπειτα δὲ καὶ μετὰ ἵππεϊς. Ἄλλ' οἱ Ῥωμαῖοι ἐκέρυζαν τὸν αἰῶνα μανιώδη πόλεμον καὶ κατὰ τῶν ἐνύδρων ζῶων, διότι 36